

Genom detta särskilda villkor utökas ansvarsförsäkringen att gälla för skadeståndskrav gentemot försäkringstagaren (den försäkrade) som uppkommer i sådan entreprenadverksamhet* som är försäkrad enligt försäkringsbrevet. Entreprenöransvarsförsäkringen motsvarar minst kraven på miniomfattning för ansvarsförsäkring för entreprenadverksamhet som beskrivs i AB och ABT eller motsvarande branschavtal.

Detta villkor gäller som tillägg till Allmänna villkor Företag DF01 och villkor Företagsförsäkring DF20.

4. ANSVARFÖRSÄKRING

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4 Ansvarsförsäkring, gäller för entreprenöransvarsförsäkringen följande.

4.1 Vem gäller försäkringen för och vilken verksamhet

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och avser i försäkringsbrevet angiven entreprenadverksamhet*.

4.2 När gäller försäkringen

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.2 När gäller försäkringen, gäller följande.

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som avser skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

4.3 Var gäller försäkringen

Entreprenörförsäkringen enligt detta särskilda villkor gäller inom Norden*.

4.4 Försäkringsbelopp

4.4.1 Högsta ersättning

Med ändring av villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.4.1 Högsta ersättning, gäller försäkringsskyddet enligt detta villkor med nedanstående högsta ersättningsbelopp, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

- Vid skadeståndsskyldighet för miljöskada enligt avsnitt 4.6.1 och 4.6.6 är högsta ersättning vid sak- och personskada 200 prisbasbelopp per skada och försäkringsår.
- Vid skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada enligt avsnitt 4.6.2 är högsta ersättning 2 000 000 kr per skada och försäkringsår.

4.5 Självrisk

4.5.1 Särskild självrisk

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.5.1 Särskild självrisk gäller följande.

Vid varje skadetillfälle är självrisken*

- Ett prisbasbelopp* vid sakskada orsakad av sprutmålning
- Ett prisbasbelopp* vid sakskada orsakad av sprängningsarbete
- Ett halvt prisbasbelopp* vid skada på ledningar och kablar i mark genom grävnings- eller liknande arbete

- 10% av skadebeloppet* vid ren förmögenhetsskada*, dock lägst ett och högst tio prisbasbelopp*
- 30% av skadebeloppet*, dock lägst ett och högst tio prisbasbelopp*, vid sakskada genom brand* eller explosion* som orsakats av svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg eller annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning (heta arbeten).

4.6 Vad gäller försäkringen för

4.6.1 Person- och sakskada

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.6.1 Person- och sakskada, gäller för entreprenör följande.

Entreprenöransvarsförsäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada som följer av samordningsansvaret enligt 3 kap 6-7 §§ arbetsmiljölagen och som den försäkrade har som byggarbetsmiljösamordnare eller enligt skriftligt avtal övertagit från byggherren*.

4.6.2 Ren förmögenhetsskada

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.6.2 Ren förmögenhetsskada, omfattar försäkringen skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada som den försäkrade i egenskap av entreprenör gentemot konsument vid småhusentreprenad är skyldig att ersätta enligt konsumenttjänstlagen §§ 31 och 32 och motsvarande bestämmelser i Allmänna bestämmelser för småhusentreprenader (ABS). Försäkringen omfattar dock inte ersättningskyldighet som är en följd av dröjsmål.

4.6.4 Räddningskostnad

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.6.4 Räddningskostnad, gäller följande.

Försäkringen gäller inte för kostnader för skydds- och förstärkningsåtgärder - inte heller för åtgärder som vidtagits under arbetets gång - som kan anses nödvändiga med hänsyn till arbetets art och omfattning eller riskerna för skada på omgivningen.

4.6.6 Miljöansvar för entreprenör

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.6 Vad gäller försäkringen för, gäller för entreprenör följande.

Entreprenörförsäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för personskada och sakskada samt ren förmögenhetsskada* enligt 32 kap miljöbalken eller andra grannelagsrättsliga regler, som består i eller är en följd av

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjö, vattentäkt eller annat vattenområde, grundvatten samt mark, byggnad*, anläggning eller anordning,
- ändring av grundvattennivån om skadan inträffar inom två år efter utförandet av det skadegörande arbetet
- rök, sot, damm, ånga, gas eller annan luftförorening,
- buller,
- skakning,
- värme, lukt eller ljus,
- annan liknande störning.

Försäkringen omfattar skada genom sprängningsarbete endast om detta särskilt anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller inte för miljöskada som den försäkrade åtagit sig att ersätta utöver AB* eller annan allmän bestämmelse utfärdad av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde.

Vid miljöskada som orsakas av markarbete och som består i eller är en följd av förändringar i grundvattennivån, krävs dock att följande förutsättningar är uppfyllda för att försäkringen ska gälla

- att skada plötsligt och oförutsett inträffat inom två år efter utförande av arbetet, och
- att nödvändiga undersökningar utförts för att före markarbetets genomförande fastställa grundvattennivån, och
- att under markarbetets gång, grundvattennivåns förändringar följts samt nödvändiga åtgärder för att förebygga miljöskada vidtagits.

4.7 Vad gäller försäkringen inte för

Med ändring av villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.7 Vad gäller försäkringen inte för, gäller för entreprenör följande.

4.7.2 Omhändertagen egendom

Med ändring av villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.7.2 Omhändertagen egendom, gäller följande.

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller annan för hans räkning

- hyr, leasar, lånar eller nyttjar,
- på grund av särskilt åtagande lyfter, transporterar eller förvarar,
- uppför eller nedmonterar, om egendomen ingår i byggnadsverk eller broar,
- omhänderhar för att i serie tillverka, bearbeta eller ihopsätta, såvida inte skadan drabbar enbart enstaka exemplar,
- omhänderhar för försäljning.

Försäkringen gäller inte heller om skada på sådan egendom inträffar sedan egendomen avlämnats eller återlämnats.

4.7.5 Miljöansvar

Med ändring av villkor Företagsförsäkring DF20 gäller för entreprenör inte undantaget enligt avsnitt 4.7.5 Miljöansvar.

4.7.6 Byggherre- och entreprenöransvar

Med ändring av villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.7.6 Byggherre- och entreprenöransvar gäller försäkringen för den försäkrade i egenskap av entreprenör när denne kan bli ansvarig för sakskada i samband med byggnads-, anläggnings- eller installationsarbete enligt Miljöbalken eller andra grannelagsrättsliga regler. Försäkringen gäller inte för skada som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre* och inte heller när den försäkrade övertagit byggherreansvaret.

4.7.7 Böter, viten mm

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.7.7 Böter, viten mm, gäller följande.

Försäkringen gäller inte för miljöskyddsavgift.

4.7.17 Ersättning från annan

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.7.17 Ersättning från annan, gäller följande.

Finns för entreprenaden gällande byggherreansvarsförsäkring som omfattar den försäkrades skadeståndsskyldighet, lämnas inte ersättning enligt detta särskilda villkor.

4.7.19 Känd eller förutsebar miljöskada

Försäkringen gäller inte för miljöskada som vid försäkringens ikraftträdande var känd eller borde vara känd av företags- eller driftledning.

Försäkringen omfattar inte heller miljöskada som har sina orsaker i sådana omständigheter att den försäkrade eller hans driftledning borde ha insett att skada skulle komma att inträffa.

4.7.20 Verksamhet på egen fastighet

Försäkringen gäller inte för miljöskada som den försäkrade kan bli ansvarig för till följd av verksamhet på egen fastighet.

4.8 Föreskrifter

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.8 Föreskrifter, gäller följande.

4.8.1 Allmänt

Med tillägg till villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.8.1 Allmänt gäller följande.

Entreprenadarbetet ska anpassas till förhållandena på arbetsplatsen samt till byggnader, anläggningar och annan egendom i grannskapet.

4.8.1.1 Besiktning och dokumentation

Vid risk för markskakning ska den försäkrade iakttä följande krav på besiktning och dokumentation.

- Vibrationsmätningar ska utföras och protokollföras.
- Vid sprängning ska sprängjournal föras över varje salva. I sprängjournalen ska antecknas tidpunkt för sprängningen, tekniska data om sprängningen, bland annat uppgifter om laddningsmängder, antal borrhål, sprängkapselintervall och tändföljd.
- Innan markarbete* påbörjas ska besiktning ske av byggnader, anläggningar och annan egendom i omgivningen som, med hänsyn till bland annat grundförhållandena, byggnaders konstruktion och arbetets utförande, enligt sakkunnig erfarenhet löper risk att skadas. Röktrycksprovning av skorstensstock ska utföras genom skorstensfejarmästares försorg.
- Efter att markarbetet* avslutats ska egendomen utan dröjsmål besiktigas/provtryckas.
- Besiktning och provtryckning ska utföras av särskilt anlitad och behörig person som även ska upprätta protokoll över befintliga skador och brister innan markarbetet* samt skador efter utfört markarbete*.

Kostnad för besiktning, mätningar och liknande omfattas inte av försäkringen.

Åsidosätts kraven på mätningar, besiktning och dokumentation, lämnas ersättning endast om den försäkrade, genom tillförlitlig utredning kan visa att skadan uppkommit som en följd av markarbeten* och annat undantag i försäkringsvillkoren inte är tillämpligt.

4.8.2 Särskilda föreskrifter

Utöver säkerhetsföreskrifter i villkor Företagsförsäkring DF20 avsnitt 4.8 Föreskrifter gäller följande.

Den försäkrade ska iakttä att

1. Av myndighet utfärdade bestämmelser och anvisningar ska iakttägas, bl. a Polistillstånd, arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter, Boverkets Byggregler (BBR), Svensk standard SS 460 48 60 (Vibrationer och stöt – Syneförrättning – Arbetsmetod för besiktning av byggnader och anläggningar i samband med vibrationsalstrande verksamhet), SS 460 48 66 (Vibrationer och stöt – Riktvärden för sprängningsinducerande vibrationer i byggnader), SS 02 52 10 (Vibrationer och stöt – Sprängningsinducerande luftstötsvågor – Riktvärden för byggnader).
2. Vid brunnsborrningsarbeten ska för- och efterbesiktning ske av byggnad som är belägen närmare borrhållspunkten än fem meter. Även vid längre avstånd ska byggnad besiktigas om denna enligt erfarenhet normalt löper risk att skadas. Brunnsborring ska inte utföras närmare byggnad än fyra meter.
3. Vid arbeten där grundvattennivån kan påverkas ska erforderliga undersökningar göras före arbetets genomförande för att fastställa grundvattennivån och dessutom ska nivån följas under arbetets gång. Nödvändiga åtgärder ska vidtas för att förhindra skada.
4. VVS-installation och arbete i våtutrymme ska ha utförts enligt materialleverantörens typgodkända anvisningar, Boverkets regler och anvisningar och enligt gällande branschregler, bl. a Byggkeramikrådet, AB Svensk våtrumskontroll, Måleriföretagen och Säker vatteninstallation.

Särskild påföljd

Har särskild föreskrift i 4.8.2 inte följts lämnas endast ersättning för skada i den mån skadan skulle ha inträffat även om föreskriften hade följts.

6. Definitioner

AB

Med AB avses Allmänna Bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader utarbetade av Föreningen Bygghandets Kontraktskommitté, BKK. Även andra allmänna avtalsbestämmelser som exempelvis ABT, ABS, NLM eller motsvarande bestämmelser som är utfärdade av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde, avses i de fall dessa avtalsbestämmelser gäller.

Byggnadsverksamhet

Med byggnadsverksamhet avses husbyggnads- och anläggningsverksamhet, schaktning och grundarbeten. Till husbyggnadsverksamhet räknas även installation och montering av fast inredning och annat som är ägnat för stadigvarande bruk för byggnaden, exempelvis hiss och fläktsystem, och som enligt reglerna i 2 kap. 2 § Jordabalken hör till byggnad. Hit räknas dock inte sådan verksamhet som är att hänföra till montageverksamhet.

Entreprenadverksamhet

Entreprenadverksamhet är ett gemensamt ord för byggnadsverksamhet* och montageverksamhet*.

Med entreprenadverksamhet avses

- byggnads- och anläggningsverksamhet samt installationsverksamhet avsedd för byggnads stadigvarande bruk,
- montage av mekanisk eller elektrisk utrustning som inte är avsedd för byggnads stadigvarande bruk.

Markarbete

Med markarbete avses sprängningsarbete samt övrigt arbete i mark eller grund, såsom pålning, spontning, schaktning, grävning, packning och brunnsborrning.

Montageverksamhet

Med montageverksamhet avses montage eller installation av maskiner och annan mekanisk eller elektrisk utrustning för industriell verksamhet som tillförts fastighet som helt eller delvis inrättats för detta ändamål och som enligt 2 kap. 3 § jordabalken hör till fastighet. Montage eller installation av maskiner och annan mekanisk eller elektrisk utrustning som inte är avsedd för byggnads stadigvarande bruk som avses i 2 kap. 2-3 §§ Jordabalken, är också montageverksamhet.

Ren förmögenhetsskada

Med ren förmögenhetsskada avses ekonomisk skada som uppstår utan samband med person- eller sakskada.